Gemeente Overbetuwe
Ingekomen: 12 MEI 2023
Aantal Pagina's 6+ENV

Participatieraad Overbetuwe

gemeente Overbetuwe

De Loohof 25, 6671 AS Zetten

e-mail: keukenr@kpnmail.nl

website: www.overbetuwe.nl/gemeente/participatieraad

Zetten: 11 mei 2023

Aan: College van Burgemeester en Wethouders Overbetuwe

Betreft: gevraagd advies wijziging verordening Participatieraad

Geacht College,

In de maand april 2023 kreeg de voorzitter van de Participatieraad Overbetuwe van een ambtenaar van de gemeente Overbetuwe telefonisch de mededeling dat de verordening Participatieraad Overbetuwe 2015 aangepast ging worden. We waren niet op de hoogte van deze ontwikkeling en dat betreuren we. Op de vraag over het hoe en waarom kreeg hij als antwoord;

1. dat het College van B&W de benoemingstermijn gelijk wil stellen met andere, binnen de gemeente werkzaam zijnde, adviesraden. Als voorbeeld werd genoemd de adviesraad kunst en cultuur.
2. Er behoefte bestaat aan vers bloed.
3. Dat er een overgangsregeling komt en dat dat consequenties heeft, ook voor de voorzitter.

Voor we hier verder op ingaan kijken we eerst terug in de geschiedenis.

Van 2007 tot en met 2014 bestonden er twee adviesraden binnen het sociaal domein. Cliëntenraad WMO en cliëntenraad WWB (wet werk en bijstand). In 2014 heeft de huidige voorzitter van de Participatieraad, die toen voorzitter was van de cliëntenraad WMO, in opdracht van het College van B&W, als kwartiermaker, deze twee adviesraden samengevoegd tot één adviesraad en dat werd de Participatieraad Overbetuwe 2015. Samen met de toenmalige ambtenaar en ondersteund door de jurist werd de nog steeds van kracht zijnde verordening Participatieraad Overbetuwe 2015 ontworpen, die vervolgens bekrachtigd werd door de gemeenteraad. De inhoudelijke discussie ging toen over;

- De benoemingstermijn van de leden inclusief de voorzitter. Op basis van de ervaringen uit het verleden werd besloten om in de verordening op te nemen dat de

benoemingstermijn vier jaar werd met de mogelijkheid om steeds met vier jaar te verlengen. Continuïteit werd als belangrijk voor de inwoners beschouwd. Er werd vertrouwen uitgesproken dat de participatieraad zelf de bezetting van vrijwilligers zou regelen. Zo is in de verordening vastgelegd, artikel 3 lid 4 en 5, dat zowel de voorzitter als de leden door het College worden benoemd op voordracht van de adviesraad.

- Door het College werd besloten om alle leden, van zowel de cliëntenraad WWB als de cliëntenraad WMO, de mogelijkheid te bieden om lid te worden met een maximum van 13 leden. Nog steeds in opdracht van de gemeente heeft de toenmalige voorzitter gesprekken gevoerd met alle leden en daar kwamen 10 leden uit voort die lid wilde worden van de Participatieraad. Geen overgangsregeling maar met respect voor de leden werden deze tien mensen door het College van B&W benoemd tot lid van de Participatieraad Overbetuwe 2015.

Terug naar de mededeling van de ambtenaar dat de verordening Participatieraad aangepast ging worden. De voorzitter van de Participatieraad heeft ongeveer een week na deze mededeling met de ambtenaar een gesprek gevoerd over de te wijzigen inhoud. Bijna alle wijzigingen kwamen van de ambtenaar, waarbij wij er vanuit gaan dat dit in opdracht van het College van B&W is gedaan. De naamswijziging Adviesraad sociaal domein in plaats van Participatieraad werd voorgesteld door de voorzitter van de Participatieraad. In het gesprek heeft de voorzitter al aangegeven bedenkingen te hebben over de benoemingstermijnen maar ook en vooral het niet eens te zijn met de overgangsregeling. Hij heeft dit met een mail aan de ambtenaar bevestigd en de redenen daarvoor aangegeven. Helaas zien we in de nu aangeboden conceptverordening niets terug van de opmerkingen van de voorzitter. Dit roept de vraag op of er een vooringenomen standpunt is en er geen ruimte is voor aanpassingen op basis van argumenten. Dit gevoel werd versterkt door de uitlating van de ambtenaar dat er geen advies gevraagd ging worden aan de Participatieraad, omdat ze dan over de eigen verordening zouden adviseren. Geen inspraak dus.

Dan komt naar onze verrassing en bevreemding toch de vraag om formeel te adviseren over de wijzigingen in de verordening.

Dit verzoek is op 5 mei 2023 besproken in de reguliere vergadering van de Participatieraad Overbetuwe. We hebben onszelf de vraag gesteld of we wel of niet een advies uit gingen brengen omdat het ons niet duidelijk was waarom er nu plotseling wel een advies werd gevraagd en of we wel over onze eigen verordening moesten adviseren. We wisten alleen wat in het verzoek stond, dat het beter was om een advies uit te brengen dan in te spreken bij de gemeenteraad.

Besloten werd om wel een advies te schrijven met de volgende op- en aanmerkingen.

ADVIES met uitleg.

- De Participatieraad Overbetuwe is het eens met de naamswijziging en adviseert negatief over alle andere wijzigingen, omdat het niet het belang van de inwoners dient. Daar waar al jaren geleden binnen de gemeente Overbetuwe is besloten om regels niet bepalend te laten zijn maar ondersteunend en meer verantwoordelijkheid

bij de inwoners te leggen, zien we nu dat de regels toch weer bepalend worden terwijl daar geen enkel steekhoudend argument aan is gekoppeld.

1. *Gelijkstellen van benoemingstermijnen*:
   De Participatieraad vraagt zich af waarom het nodig is om benoemingstermijnen gelijk te stellen. Welk doel dient dit?
   Maar vooral het gelijk trekken met onvergelijkbare adviesraden en we zeggen dit met respect, gaat mank.

   Leden van de Participatieraad verrichten onder andere de volgende werkzaamheden:
   - Elke maand bijwonen van de vergadering van gemiddeld 2 tot 2,5 uur.
   - Meerdere keren per week een digitale onderlinge discussie.
   - Meerder keren per week stukken toegestuurd krijgen die aandacht en reactie vragen.
   - Contactpersoon zijn van de doelgroep waaraan ze gekoppeld zijn.
   - Achterbanraadpleging in brede zin.
   - Bijwonen van activiteiten van de achterban.
   - Bijwonen van politieke avonden.
   - Volgen van trainingen.
   - Enz.

Maar vooral zijn ze werkzaam in een breed veld dat sociaal domein heet. Het gaat nooit over één onderwerp, zoals bijvoorbeeld bij de vergeleken adviesraad kunst en cultuur, maar over het totale sociaal domein. Brede kennis is dan ook van groot belang. De leden van de Participatieraad zijn buiten de reguliere vergadering vele uren bezig met hun opdracht.

Dit maakt dat de Participatieraad niet positief is over de benoemingstermijn van vier jaar met een verlenging van vier jaar. Het heeft lange tijd nodig om voldoende kennis te vergaren over het brede sociaal domein en om een netwerk op te bouwen. Koester dit en gooi dit niet weg, omdat het vaak ook met vertrouwen in elkaar te maken heeft en vertrouwen moet je verdienen. Wees trots op de goed functionerende leden van de Participatieraad en beloon dit in het belang van de inwoners. Maak regels niet belangrijker dan goed functioneren. De geschiedenis heeft geleerd dat bij een benoeming op hetzelfde moment van alle leden er nauwelijks risico bestaat.

2. *Vers bloed:*
   De voorzitter van de Participatieraad Overbetuwe was van 2009 tot 2014 voorzitter van de cliëntenraad WMO en is sinds 1 januari 2015 voorzitter van de Participatieraad Overbetuwe. Tussen 2009 en 2023 zijn er zoveel wisselingen geweest van leden dat het verse bloed vanzelf stroomt. En dan volgt steeds weer de zoektocht naar nieuwe leden. In deze tijd waar werkgevers onvoldoende betaalde werknemers kunnen vinden, waar organisaties vrijwel geen vrijwilligers kunnen vinden en zeker niet als het om het brede sociaal domein gaat, vinden wij het een vreemd besluit. Het kost steeds weer veel energie en tijd om nieuwe geschikte leden te vinden. Hier worden vele uren aan besteed. Niemand reageert op de vacature in de huis aan huis bladen of op de vermelding op de gemeentelijke website. Niemand reageert als we specifieke doelgroepen bezoeken en de aanwezigen vragen om lid te worden. Vacatures ophangen bij bijvoorbeeld huisartsenpraktijken en zelfs in

supermarkten levert niets op. Soms, door met vrienden en kennissen te praten lukt het om iemand te vinden. Ondanks de krapte van de bezetting blijven we sturen op kwaliteit ook bij de selectiegesprekken met kandidaat-leden. Kwaliteit voor kwantiteit.

We vragen ons af wat de reden is dat het College juist in deze krapte besluit het argument "vers bloed" te gebruiken. Het lukt nu al niet om de Participatieraad volledig bezet te krijgen en binnenkort zakken we door de ondergrens omdat er weer een lid, om voor hem moverende redenen, weggaat.
Dit maakt dat de Participatieraad, in het belang van de inwoners, niet positief is en het argument vers bloed, niet opportuun vindt. Nieuwe leden/instroom/vers bloed maken de kwaliteit niet per definitie beter terwijl de inwoners uit mogen gaan van een kwalitatief goede vertegenwoordiging. Wat maakt het de inwoners uit hoe lang leden zitting hebben in een adviesraad.
We wijzen benoemingen van vier jaar met een verlenging van eenmaal vier jaar en bij nut en noodzaak een korte doorlooptijd van zes maanden niet af maar we vinden het onverstandig. We adviseren u om de bepaling in de verordening Participatieraad Overbetuwe, benoeming voor vier jaar met de mogelijkheid om telkens met vier jaar te verlengen, over te nemen in de verordening adviesraad sociaal domein. Formeel is dit mogelijk. Tussen 2015 en 2023 is het namelijk nimmer een probleem geweest. We adviseren u de regelgeving zoveel als mogelijk te beperken en verantwoordelijkheid te geven aan de onafhankelijke adviesraad.

3. *Overgangsregeling:*
   - Uit het gesprek met de ambtenaar bleek dat de overgangsregeling pas nodig werd toen de gedachte binnen het College ontstond dat bij gelijktijdige benoeming van alle leden het risico ontstond dat na het einde van de benoemingsperiode ook een ieder tegelijk weg zou moeten. Hier bleek het argument continuïteit wel relevant. We hopen dat we in het voorgaande gedeelte voldoende duidelijk hebben kunnen maken dat dit risico te verwaarlozen is.
   - In de periode van 2015 tot 2023 zijn een paar leden die in 2015 werden benoemd nog lid. Dat is een vaste kern die hard nodig is voor de kwaliteit en de continuïteit, maar ook voor het ondersteunen van de nieuwe leden.
   - In de overgangsregeling worden leden van de Participatieraad, die al acht jaar of langer lid zijn, niet benoemd voor het lidmaatschap van de adviesraad sociaal domein. Hier zijn een aantal opmerkingen over te maken waarvoor we dringend aandacht vragen, omdat het naar onze mening niet in het belang is van de inwoners.
   - 1. Dit vinden wij een ongewenste bemoeienis van het College, omdat het de onafhankelijkheid van de adviesraad aantast.
   - 2. Hiermee komt het College niet na wat zowel in de verordening van de Participatieraad staat als in de aangepaste versie. De adviesraad draagt kandidaten voor en het College benoemd.
   - 3. In 2015 werd een nieuwe verordening vastgesteld, omdat er een nieuwe situatie ontstaan was, namelijk twee adviesraden werden een. De leden van zowel de cliëntenraad WMO als de leden van de cliëntenraad WWB werden voor zover zij dit

wilden gelijktijdig benoemd tot lid van de Participatieraad. Nu is er geen nieuwe situatie maar een aangepaste versie van een bestaande verordening. Het gaat om een nieuwe naam en een paar wijzigingen. Dat maakt naar onze mening dat alle leden van de Participatieraad lid zijn en blijven van de adviesraad sociaal domein. Ze vallen dan wel onder de regelgeving van de aangepaste verordening.

- De leden van de Participatieraad zijn benoemd voor een periode van vier jaar met telkens de mogelijkheid van benoeming van weer vier jaar. Benoemingstermijnen konden door deze bepaling niet overschreden worden en dat maakt dat het argument om leden die langer dan acht jaar lid zijn van de Participatieraad niet gebruikt mag worden bij de voortzetting van de adviesraad na de aanpassingen.
- De naamswijziging betekent niet dat er een nieuwe adviesraad is maar een voortzetting van de huidige met een aantal wijzigingen. Het is aan alle leden om zelf te bepalen of ze onder die voorwaarden verder willen en we refereren aan de totstandkoming van de verordening Participatieraad Overbetuwe 2015. En nogmaals, het gaat om een onafhankelijke adviesraad waar de leden op voordracht van de leden van de adviesraad benoemd worden. Wij adviseren het College dringend om, in het belang van de inwoners, de onafhankelijk niet aan te tasten.

TOT SLOT

- De Participatieraad is blij met de naamswijziging naar Adviesraad Sociaal Domein Overbetuwe. We zijn van mening dat deze benaming beter wordt begrepen door de inwoners.
- Het argument gelijk trekken van de benoemingstermijn met andere adviesraden kwalificeren we als een oneigenlijk argument, omdat er geen vergelijkbaarheid bestaat over de inhoud en de tijd die het lidmaatschap kost. Vanwege de opgedane kennis en de opgebouwde contacten en netwerken is het nodig om gemotiveerde leden te behouden. We adviseren om de bepaling van benoeming van vier jaar met telkens benoeming van vier jaar overeind te houden en het aan de Adviesraad over te laten of die voortzetting voor individuele leden gerechtvaardigd is. Dit dient vastgelegd te worden in het huishoudelijk reglement.
- De instroom van vers bloed is in de periode tussen 2015 en 2023 als vanzelf gegaan. Door vertrek van zittende leden wordt bij voortduring, als in een soort van natuurlijk verloop, regelmatig voorzien in de toevoeging van vers bloed. We vinden sturing hierop ongewenst. Wij adviseren u om dit aan de adviesraad over te laten.
- De overgangsregeling wijzen we volledig af. Hier bepaald het College met oneigenlijke argumenten wie wel of geen lid mag zijn van de Adviesraad sociaal domein. Dit is een ongewenste inmenging in de onafhankelijkheid van de adviesraad. Omdat het om een voortzetting gaat van de bestaande situatie met alleen een naamswijziging met een paar voorgestelde aanpassingen, gelden voor alle huidige en nieuwe leden dezelfde bepalingen. Benoemingen van zowel de voorzitter als de leden worden op voordracht van de adviesraad door het College bekrachtigd, zoals vastgelegd in de verordening.
- Gebleken is dat overgangsregeling tweede keuze is.

- In de overgangsregeling adviseren we de volgende regels. Alle leden van de Participatieraad vallen vanaf ..-..-.. onder de bepalingen van de aangepaste verordening, genaamd Adviesraad Sociaal Domein. Met alle leden zal door het DB (dagelijks bestuur) van de Participatieraad een gesprek gevoerd worden over de vraag of ze verder willen in de genoemde adviesraad. Alle zittende leden hebben de mogelijkheid om lid te blijven. De leden met een specifieke functie behouden deze.

In de uiteindelijke vraag om toch formeel te adviseren over de aanpassingen in de verordening werd de opmerking gemaakt dat men liever had dat we formeel adviseerden dan in te spreken bij de gemeenteraad. Dat argument is voor ons niet de reden geweest om te adviseren. We hebben alleen gekeken naar het inwonersbelang.

Afhankelijk van de versie die ter besluitvorming/vaststelling wordt voorgelegd aan de gemeenteraad besluiten we met welke tekst we inspreken en of we vooraf aan de gemeenteraad adviseren.

Namens de Participatieraad Overbetuwe,

Roel Keuken

Voorzitter

Duurzaam bezorgd

NEDERLAND NEDERLAND

NIEUWEGEIN 11.V.23-22 403

Gemeente Overbetuwe

t.a.v. College van B en W

Postbus 11

6660 AA Elst

NS3CC - #X880X0X#00#0000#